

2012BEM19

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 16 januari 2012 in het Provinciehuis

Aanwezig:

Dhr. G.A. de Kruif (voorzitter), dhr. R.C. Robbertsen (CvdK), dhr.drs. R.W. Krol (gedeputeerde), dhr. R. van Lunteren (gedeputeerde), mw. A.M.A. Pennarts-Pouw (gedeputeerde), drs. R.E. de Vries (gedeputeerde), dhr. drs. F.H.W. Bekkers (GroenLinks), drs. J.G. Boerkamp (D66), mr. J.M. Buiting (CDA), dhr. R.G.J. Dercksen (PVV), mw.drs. R.K. Dik-Faber (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), ir. H. IJssennagger (PVV), drs. C. de Kruijf (PvdA), ir.ing. Y.S. Lutfula (SP), mw. M.W.J. Maasdam-Hoevers (CDA), drs. B. Nugteren (GroenLinks), ir. J.P.M. Peters (D66), mw. Y. Smit (VVD), dhr. W. van der Steeg (PvdD), mw. J.H. Verbeij-Ouwerkerk (PvdA), mw.drs. J.C.M. Versteeg (D66), mw. drs. A.J. Vlam (VVD) en dhr. W. van Wikselaar (SGP);

Met kennisgeving afwezig:

dhr. F.H. Barneveld Binkhuysen (VVD) en drs. J.G. van Hal Scheffer (PVV);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunctgriffier) en mw. M.J. Strijbos-Vermeulen (verslag)

---

1. Opening

De voorzitter, de heer De Kruif, opent de vergadering met een woord van welkom.

Vanwege de agendering van de herbenoeming van het plaatsvervangende lid van de Randstedelijke Rekenkamer zijn er twee medewerkers van de Randstedelijke Rekenkamer aanwezig. De voorzitter stelt dan ook voor om de behandeling van agendapunt 8 aan de orde te laten komen na de behandeling van agendapunt 5. De commissieleden gaan hiermee akkoord.

Met inbegrip van deze wijziging wordt de agenda vastgesteld.

De voorzitter deelt mee dat mevrouw Pennarts deze vergadering bij zal wonen en dat de overige gedeputeerden de vergadering zullen verlaten na agendapunt 3, de rondvraag.

De berichten van verhindering worden doorgenomen.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Ingekomen stukken

- Memo Huisvesting van College van GS, gedeputeerde Krol

De heer Lutfula informeert of er vragen kunnen worden gesteld over dit memo.

De voorzitter wijst op de procedure hierbij: vragen over ingekomen stukken moeten voor de vergadering worden aangemeld.

- Memo afgevallen onderzoeksonderwerpen Randstedelijke Rekenkamer, door Ruud Poort

De heer Poort licht toe dat de fracties onderwerpen hebben ingediend die via een procedure naar de Rekenkamer zijn gegaan. Hierover is gesproken, onder meer in de Programmaraad. Dit memo bevat een lijst met onderwerpen die het niet hebben gehaald.

Mevrouw Versteeg deelt mee dat haar fractie zich kan vinden in de redenen waarom een onderwerp wel of niet in de lijst is opgenomen. Wat de evaluatie van het voorgaande RAP betreft: haar fractie gaat ermee akkoord dat er in het voorjaar wordt bekeken of alsnog onderwerpen overgenomen moeten worden. De fractie van D66 gaat er ook mee akkoord dat de opmerkingen over de tarieven jeugdbescherming en reclassering op deze lijst staan vermeld. In een brief van 26 mei was gesuggereerd dat de Algemene Rekenkamer met de Randstedelijke Rekenkamer het onderzoek rond

de tarieven zou oppakken. Echter, een paar weken later kwam een brief dat de Algemene Rekenkamer dit zou oppakken. Het onderzoek is dus inmiddels uitgevoerd.

Mevrouw Hoek vertelt dat twee van de door haar fractie opgevoerde punten niet zijn gehonoreerd. Punt 10 Vergrijzing wordt wel achter de hand gehouden. Naar de overige punten is eerder onderzoek gedaan. Zij zal deze rapporten opvragen.

Mevrouw Vlam wijst erop dat dit een terugkoppeling is van de programma's en onderwerpen zoals die voor 2012 staan aangegeven. In de Programmaraad, in ieder geval door de Utrechtse afvaardiging, wordt besproken wat nu op het programma staat, wat eventueel een ander jaar en hoe met de procedure zal worden omgegaan.

- Ingekomen stuk Financieel Toezicht Vorm en bevindingen 2012.

De heer Boerkamp informeert naar wat het college met de aanbevelingen gaat doen.

Gedeputeerde Van Lunteren bevestigt dat in de brief wordt gesproken over het niet activeren. Het is wel inzichtelijk voor de infrastructuur, want dat hebben GS op verzoek van de Rekenkamer eerder opgepakt. Het betreft dus met name het interne deel.

Het is duidelijk dat er discussie was over de huisvesting. Omdat dat niet wordt geactiveerd en dus niet wordt afgeschreven, loopt men tegen vervangingsinvesteringen aan. De gedeputeerde bekijkt hoe dit, uit financieel oogpunt, technisch gezien goed kan worden geregeld. GS hebben ervoor gekozen om eerst het nieuwe gebouw in gebruik te nemen en van daaruit te bekijken welke maatregelen men moet treffen om dit beter op orde te hebben. Het was voor GS van belang om deze twee zaken uit elkaar te halen. Het is anders lastig om ervoor zorg te dragen dat de Staten controle uit kunnen voeren op hoe het project heeft plaatsgevonden. Om die reden hebben GS dit advies genegeerd, maar komend jaar kunnen GS dit oppakken.

- Memorandum CvdK Exploitatie Paushuize.

De heer Dercksen gaat niet inhoudelijk op het contract in omdat gedeputeerde Krol met een notitie hierover zal komen. Het is echter een intentieovereenkomst en niet een contract. De overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2012. Spreker vraagt om een toelichting: de overeenkomst is ongedateerd en er wordt in de overeenkomst verwezen naar een vorige intentieovereenkomst van 10 december.

De heer Robbertsen licht toe dat bewust voor een intentieovereenkomst en geen contract is gekozen. Als uitwerking van de intentieovereenkomst zal het contract voor het einde van de maand januari worden gesloten. In verband met verzekeringstechnische aspecten wordt de datum van 1 januari genoemd. Er worden inmiddels voorbereidingen getroffen, omdat de start al in april zal plaatsvinden. Als er in de tussentijd iets gebeurt, dan is dit verzekeringstechnisch afgedekt.

Deze overeenkomst vervangt inderdaad de overeenkomst van 10 december. Op 10 december betrof het enkel het resultaat van de aanbesteding. Zoals bekend is Huize Molenaar hier als winnaar uitgekomen. Hierna is over een aantal aanvullende zaken gesproken:

- a. in de oorspronkelijke aanbesteding stond niet vermeld dat een groot deel van de kosten door de beheerder zou worden betaald,
- b. de beletage wordt toch bij de exploitatie betrokken, de schoonmaak hiervan was een onderwerp van overleg en het resultaat hiervan is ook toegevoegd,
- c. Paushuize wordt openbaar gemaakt voor inwoners. In de aanbesteding stond dat dit minimaal 12 maal per jaar plaats moest vinden, waaronder bindend op Monumentendag. De kosten waren echter voor de provincie. Omdat Huize Molenaar de exploitatie doet is dit punt uitonderhandeld en is toegevoegd dat zij een plan in moeten dienen over hoe de openbaarstelling zal gebeuren en dat zij dit betalen.

De heer Dercksen vraagt naar de reden van het ontbreken van een datum op het contract.

Wordt de notitie van gedeputeerde Krol geagendeerd voor de volgende vergadering zodat een debat hierover mogelijk is?

De heer Poort heeft de Statenbrief nog niet gezien. Als de brief ter kennisneming wordt geagendeerd en een Statenlid aangeeft dat men erover wil spreken, dan is het aan de voorzitter om te zeggen dat de brief ter bespreking wordt geagendeerd.

De heer Robbertsen legt uit dat de datum bij betrokkenen bekend is en per abuis niet op het stuk is vermeld.

Mededelingen

Gedeputeerde Pennarts licht de commissie in over de ontwikkelingen rond de Randstad:

a. Economische agenda voor de Noordvleugel

Op initiatief van de burgemeester van Amsterdam is er een gesprek geweest tussen de burgemeester, de drie provincies, steden en stadsregio's om te komen tot een agenda van de economische uitdagingen voor de Noordvleugel. Op 25 januari vindt hierover een eerste gesprek plaats met minister Verhagen.

b. Infrastructuurautoriteit

Het wachten is op de reactie op het voorstel van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

c. Efficiencyvoordelen in bedrijfsvoering bij de provincies

De bedrijfsvoering is besproken. Er wordt een onderzoek naar samenwerking gedaan. De uitkomst zal een businesscase zijn. Deze moet helderheid geven over een taakstelling als het gaat om efficiencyvoordelen. Er komt een deadline. Dit wordt door de secretarissen van de drie provincies verder uitgewerkt.

d. Onderzoek naar fusie. Na de laatste ontwikkelingen in Den Haag heeft minister Donner een brief gestuurd (onder druk van de motie Brinkman). Nu is het onderwerp: een analyse van de bestuurlijke belemmeringen voor samenwerking. Samenwerking is hier het alternatief voor fusie.

Er komt een onderzoek naar en analyse van de bestuurlijke belemmeringen voor samenwerking en daaruit voortvloeiend worden eventuele alternatieven voor een fusie voorgesteld. Dit wordt door de provincie Utrecht geïndiceerd en als praatstuk ingebracht in het overleg met Noord-Holland en Flevoland.

Mevrouw Dik wijst erop dat haar laatste informatie was dat de minister geen gehoor gaf aan de motie en de provincies mee wilde krijgen in het traject richting fusie.

Gedeputeerde Pennarts deelt mee dat de minister op 29 november een brief aan de provincies en de steden heeft gestuurd, waarin hij de ruimte biedt om, voorafgaande aan een onderzoek naar fusie, te bekijken wat de bestuurlijke belemmeringen zijn voor samenwerking en met een alternatief voorstel voor een fusie te komen. Dit is een mogelijkheid die de drie provincies graag benutten. Begin februari gaat er een brief naar de minister om dat te bevestigen.

De heer De Kruijf vraagt of bij de vier punten genoemde onderzoeken zijn voorzien van een tijdpad.

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat er rond mei een voorstel moet liggen over de economische agenda van de Noordvleugel. De uitvoering loopt het gehele jaar door.

Over de Infrastructuurautoriteit kan deze gedeputeerde geen duidelijkheid geven, wellicht dat de portefeuillehouder mobiliteit dit wel kan.

Voor de bedrijfsvoering moet er in april duidelijkheid zijn rond de mogelijkheden van een businesscase. Hierin wil men een doorloop van een deadline en een taakstelling koppelen.

De planning bij het onderzoek naar bestuurlijke belemmeringen voor samenwerking in de Noordvleugel is dat hierover in februari wordt gerapporteerd. GS komen in mei met meer duidelijkheid hierover.

Gedeputeerde Van Lunteren vertelt de laatste stand van zaken met de Infra-autoriteit. Voor eind februari komt men met een voorstel omtrent de WGR-plus en de BDU-verdeling. Als dat is gebeurd, kan vaart worden gemaakt met de Infrastructuurautoriteit: er gaan modellen rond waar meerdere partijen zich in zouden kunnen vinden.

De heer De Kruijf vraagt of de Staten dus op verschillende momenten hierover worden geïnformeerd, het wordt niet één pakket maar blijven afzonderlijke voorstellen.

GS bevestigt dit.

3. Rondvraag

De voorzitter heeft geconstateerd dat er onduidelijkheid bestaat over de termijn van indienen van onderwerpen voor de rondvraag. Binnenkort wordt een brief door het Presidium verstuurd waarin duidelijk wordt aangegeven wat de bedoeling is, zodat alle commissies hierin uniform handelen.

De heer Dercksen geeft aan dat zijn fractie zeer benieuwd is naar de stand van zaken rond de verhuur van het nieuwe Provinciehuis, dit zal voor de PVV-fractie zonnig een terugkerend thema zijn. De PVV-fractie vraagt gedeputeerde De Vries naar de opvolging van de motie Vitens. De fractie zou voor de volgende commissievergadering een initiatiefvoorstel van de fracties van PvdA, SP en PVV over het onderwerp bijtelling en dienstauto's geagendeerd willen zien. Andere partijen zijn uitgenodigd om zich hierbij aan te sluiten. Mochten GS zeggen dat men begrijpt dat er geen maatschappelijk draagvlak meer is voor de bestaande regeling, dan kunnen de fracties zich die moeite besparen.

Gedeputeerde Krol deelt mee dat, als er nieuwsfeiten zijn over de verhuur van het Provinciehuis, GS dit proactief horen te melden.

De gedeputeerde heeft 19 keer een brochure verstrekt aan geïnteresseerde partijen. Van de 19 partijen hebben 4 het pand bezichtigd. Van de 4 partijen is er 1 waaraan een huurvoorstel is gedaan voor drie etages. 1 partij is slechts geïnteresseerd in ongeveer 150 vierkante meter. Met 1 partij wordt nog gesproken, deze partij wenst een halve tot een hele etage. De vierde partij heeft na bezichtiging bedankt omdat men het gebouw te sober vond.

De inzet van het college is erop gericht om, ondanks dat GS geen rekening hebben gehouden met huuropbrengsten van de resterende verdiepingen, het natuurlijk van belang is om die wel te verhuren om zo de huisvestingslasten te drukken. GS zullen ernaar streven dat zoveel mogelijk is verhuurd op het moment dat de provincie verhuist.

De gedeputeerde komt terug op twee nog openstaande vragen van de PVV- en SP-fractie.

Hoe gaat het college om met huuropbrengsten in relatie met de huisvestingslasten? De gedeputeerde zegt toe deze vraag binnen een week schriftelijk te beantwoorden.

De tweede vraag betrof de aanbesteding van het meubilair. Ahrend kwam hier als goedkoopste partij uit. Er ligt een vraag over de politieke ruimtes (statenzaal, commissiezalen, fractiekamers en de kamers van de gedeputeerden en Commissaris van de Koningin). Op verzoek van de Staten berekenen GS de bestaande dilemma's, zo kiezen sommige fracties voor het meenemen van het bestaande meubilair. Hierover zullen de commissieleden binnen een week schriftelijk antwoord ontvangen.

In reactie op de vraag van de heer Dercksen over Vitens meldt gedeputeerde De Vries dat de commissieleden de uitwerking hiervan middels een statenbrief voor de volgende commissievergadering zullen ontvangen.

De heer Dercksen vraagt gedeputeerde Krol of het versturen van de 19 brochures een activiteit van de gedeputeerde is of van DTZ.

Spreker wijst erop dat er meer ambtelijke vragen van hem openstaan, hij wacht de beantwoording af. Gedeputeerde Krol legt uit dat hij aan de vraag van de heer Dercksen heeft gerefereerd omdat dit in de toezeggingenlijst naar de commissie BEM stond vermeld. Hij benadrukt dat GS de gewoonte hebben om statenleden zo goed en snel mogelijk antwoord te geven, op welke wijze de vragen ook worden gesteld.

Spreker laat weten dat DTZ de brochureverstrekking verzorgt. Met name de heer Dercksen heeft GS gevraagd om alles in het werk te stellen om ook in de eigen netwerken huurders te vinden. De partijen waarmee nu wordt gesproken zijn niet direct aan GS verbonden partijen.

In reactie op het initiatiefvoorstel van de drie fracties, zegt gedeputeerde Van Lunteren dat het beeld dat in de media wordt gesuggereerd, is dat GS privé gebruik van de dienstauto mogen maken. De Staten verbieden dat in het voorstel dat is vastgesteld. Dit vindt dus ook niet plaats. Kilometers

gemaakt in relatie tot nevenfuncties die niet aan de functie zijn gerelateerd, zijn privékilometers hoewel ze zakelijk worden gemaakt. De fiscus ziet dit als privékilometers. Er zijn afspraken over gemaakt dat dit vergoed moet worden. Dit is in de Staten vastgesteld en dit is wat wordt nageleefd. GS worden daarop ook gecorrigeerd. De reden van deze regeling is de discussie die vaak ontstond rondom de rittenregistratie: GS werken met minder dienstauto's dan gedeputeerden. Dan ontstond de discussie over waar iemand was uitgestapt en of dit een privé-rit was.

Naar aanleiding hiervan heeft de gedeputeerde contact gezocht met de inspecteur waarmee in het verleden deze zaken werden afgehandeld en heeft gevraagd wat precies de problematiek was. Dit alles was wat overhaast en leverde niet een duidelijk beeld op. De gedeputeerde zegt toe na te zullen gaan wat in het verleden de noodzaak was van deze regeling en dat hij zal onderzoeken of dit op een andere wijze kan worden geregeld. Om de fracties de moeite van een initiatiefvoorstel te besparen zegt de gedeputeerde toe dit uit te zoeken en te proberen dit goed onderbouwd bij de commissie neer te leggen. De gedeputeerde stelt dan ook voor om de volgende commissievergadering af te wachten. Gedeputeerde Van Lunteren wil ook een schriftelijke bevestiging van de belastingdienst over het komende voorstel, om te voorkomen dat hij weer met een boete wordt geconfronteerd. Spreker benadrukt dat het hele college achter deze gang van zaken staat.

De heer Dercksen trekt hieruit de conclusie dat dit onderwerp geagendeerd wordt voor de volgende commissievergadering. De betreffende fracties zullen overleggen over hoe zij zullen handelen.

De heer Boerkamp vraagt naar een onderbouwing van de 500.000 Euro die de provincie gaat bijdragen aan Koninginnedag. Dit wordt gemeld bij agendapunt 10, een ter kennisname stuk. De voorzitter wijst op de te volgen procedure hierbij. De gang van zaken is dat commissieleden een ter kennisname stuk agenderen voor de volgende vergadering als zij hier op willen reageren. Ook de heer Lutfula heeft aangegeven iets te willen zeggen over dit punt. De voorzitter vraagt of de D66-fractie ermee akkoord gaat dat deze vraag wordt meegenomen naar de volgende vergadering. De heer Boerkamp wijst erop dat die datum dichterbij Koninginnedag ligt en dat de organisatie inmiddels loopt. Het betreft hier een procedureel punt: dergelijke stukken met forse bedragen worden zonder toelichting toegestuurd en ter kennisname op de agenda gezet.

De heer Robbertsen kan zich de opmerking voorstellen. Het college beschikt over de onderbouwing. Zowel van de gemeente Veenendaal als Rhenen is een uitgebreide begroting ontvangen, de commissieleden kunnen die inzien.

De heer Robbertsen benadrukt dat GS deze mededeling in het kader van de actieve informatieplicht aan de Staten hebben gestuurd. GS hebben dit besloten binnen de budgetregels van het college en de door de Staten goedgekeurde begroting. De heer Robbertsen zegt toe voor een onderbouwing zorg te dragen als hier behoefte aan is.

Mevrouw Versteeg wijst erop dat zij drie dagen tevoren heeft gevraagd of onderwerpen voor de rondvraag tevoren moesten worden ingediend. Het antwoord was toen dat deze ter plekke kunnen worden ingediend. Zij maakt nog eenmaal van deze mogelijkheid gebruik voordat men de brief over de te volgen procedures zal ontvangen.

RTV Utrecht heeft verzocht na te gaan hoeveel een schriftelijke vraag kost. Inmiddels is bekend dat een Tweede Kamervraag gemiddeld 3.750 Euro kost. In de gemeente Rotterdam kost een schriftelijke vraag ongeveer 1.000 Euro. Wanneer kan de provincie aangeven wat de kosten van een gemiddelde schriftelijke vraag in de provincie zijn?

Gedeputeerde Van Lunteren laat weten dat hier aan wordt gewerkt. De vragen verschillen nogal. Onlangs moest er losse inhuur plaatsvinden om een vraag te kunnen beantwoorden. Er moet naar gemiddelden worden toegerekend en er moet voldoende tijd worden genomen, zodat er een juist gemiddelde ontstaat. De gedeputeerde zegt toe dat de commissie het antwoord via een memo voor de volgende commissievergadering zal ontvangen.

4. Termijnagenda BEM

De heer IJssennagger wijst erop dat bij het onderdeel Middelen staat: 'Afweging met betrekking tot dividenduitkering Vitens bij Jaarrekening 2012' bij mei 2012. Spreker meent dat het de Jaarrekening 2011 moet zijn.

In de Statenvergadering van 31 oktober heeft de PVV-fractie vragen gesteld over de dividenduitkering, maar het woord afweging herkent hij niet. Spreker vraagt wat hier wordt bedoeld.

De heer Van Wikselaar wijst op de tweede pagina, het derde punt. In de versie van 19 december staat hier: 'Verbetering verwachtingsmanagement rond incidentele subsidies. Tijdens de begrotingsbehandeling heeft de gedeputeerde duidelijk aangegeven dat hij met een voorstel komt hoe wij om moeten gaan met incidentele subsidies en structurele'. De tweede zin is in de nieuwe termijnagenda verdwenen en de heer Van Wikselaar vraagt naar de reden.

De heer Van Lunteren herinnert eraan dat de afweging gemaakt moest worden of men wel of niet een dividend zou willen ontvangen. Bij de Jaarrekening ontvangen de Staten hierover een toezegging. De gedeputeerde is van mening dat, als de provincie ergens in deelneemt, de provincie ook uitgekeerd wil zien wat men heeft. Vervolgens kunnen de Staten uit de middelen bepalen wat zij ermee willen doen. Spreker stelt deze lijn voor omdat de Staten er dan de meeste zeggenschap over hebben. Men mag van een gedeputeerde van financiën verwachten dat hij bij Vitens aangeeft dat Vitens zijn verplichting aan de provincie moet nakomen.

In reactie op de vraag van de SGP-fractie zegt de gedeputeerde dat GS de toezegging als volgt hebben geïnterpreteerd: bij alle subsidieverstrekkings die nu worden gedaan wordt aangegeven dat deze subsidies niet structureel maar incidenteel van aard zijn en dat zij dus aflopen. Dit voorkomt dat er voor veel subsidies afbouwtrajecten moet komen.

5. Verslag Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 21 november 2011

Het verslag van deze vergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.

8. Statenvoorstel Voordracht herbenoeming plaatsvervangend lid Randstedelijke Rekenkamer/zienwijze bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer

De heer Peters deelt mee dat zijn fractie dit een formaliteit vindt, omdat het moeilijk is om op basis van de informatie en een curriculum vitae van één pagina hier een gedegen opvatting over te formuleren. Er zal goed over zijn nagedacht, het is ook een besluit van vier provincies.

De heer Lutfula sluit zich hierbij aan. Spreker vraagt af wat de kandidaat zo bijzonder maakt dat hij voor de tweede keer ter benoeming wordt voorgedragen, wat zijn hierbij de criteria geweest? Zijn fractie meent dat er te weinig informatie is, onbekend is hoe de heer Molenaar heeft gefunctioneerd en hoe de beoordelingen zijn geweest.

De heer Poort licht toe dat het voorstel gelijklopend is voor alle vier de provincies. Het stuk is door de provincie Flevoland opgesteld en door de andere provincies op dezelfde manier ingebracht. Als de Staten menen dat de informatie niet toereikend is, kan men aangeven wat ontbreekt en wellicht kan die informatie voor de komende Statenvergadering worden aangeleverd.

De regeling zegt dat iemand één keer voor een bepaalde periode mag worden herbenoemd. Er kunnen redenen zijn om niet te herbenoemen maar kennelijk is dat niet aan de orde.

De heer Lutfula vraagt of de heer Molenaar de enige kandidaat was en of er sprake was van een vacature.

De heer Poort legt uit dat het een functie betreft die is gekoppeld aan iemand die in de directie van de Rekenkamer werkt. Het is niet zo dat hier meerdere kandidaten voor zijn. Het is een voordracht vanuit de Rekenkamer zelf. Als de heer Molenaar het niet wordt, is het niet zo dat hij uit dienst treedt van de Rekenkamer en dat een ander wordt geworven voor de functie.

De heer Nugteren is van mening dat de heer Lutfula een punt heeft wat de gang van zaken betreft. Wanneer iemand wordt herbenoemd, is het niet onredelijk om hier enige informatie aan toe te voegen, ook over de wijze waarop de betrokkene heeft gefunctioneerd en de verwachtingen die er zijn ten aanzien van de periode waarvoor de betrokkene wordt benoemd.

Spreker zou hier graag meer zorgvuldigheid zien, zoals dat ook bij anderen gebeurt. Zijn fractie zou graag meer informatie ontvangen voor de volgende vergadering en benadrukt dat dit losstaat van de persoon van de heer Molenaar.

De heer Poort zal de provincie Flevoland het verzoek om meer informatie voorleggen, Flevoland is in feite de werkgever van de Rekenkamer. Ervan uitgaande dat de informatie tijdig wordt ontvangen en voldoende blijkt, is het de bedoeling is dat dit voorstel in de Statenvergadering van 30 januari aanstaande alsnog wordt bekrachtigd.

De voorzitter vraagt de commissieleden of dit een sterstuk kan zijn, tenzij de nieuwe informatie aanleiding geeft om anders te beslissen. De commissieleden gaan hiermee akkoord.

6. Presentatie Bestuurskrachtmeting

De heer H. Versteeg houdt aan de hand van sheets een presentatie over het onderwerp Bestuurskrachtonderzoek. De sheets worden als bijlage aan het verslag toegevoegd.

De voorzitter geeft de commissieleden gelegenheid tot het stellen van vragen.

Mevrouw Vlam vraagt of het de rol van de provincie is om er op toe te zien dat gemeenten dit onderzoek uitvoeren. Of is het een onderzoek dat de provincie zelf zou moeten doen?

De heer Versteeg noemde zes provincies. Hebben deze zes provincies zelf de meting gedaan of is de methodiek uitgerold in die zes provincies?

De heer Versteeg licht toe dat er indertijd een woud van regelingen was. Dat was voor de provincie aanleiding om dit meer te uniformeren. Mede door interventie van IPO, VNG en Rijk is twee jaar geleden een standaardisatie ontwikkeld. Dit zijn de twee elementen die spreker zojuist aangaf in de presentatie: hetzij door middel van zelfevaluatie, hetzij door een extern bureau met wel of niet toepassing van een visitatiecommissie. De rol van de provincie is faciliterend. Het is een handreiking naar gemeenten omdat er binnen regio's behoefte is om kritisch naar het functioneren te kijken.

De zes provincies deden een onderzoek naar hun eigen functioneren. In de Randstad is dit twee jaar geleden gedaan door Noord-Holland, Flevoland, Zuid-Holland en Utrecht met de bedoeling om te kijken hoe de provincie functioneerden in de Randstad én afzonderlijk. De overige provincies, onder meer Gelderland, Limburg en Groningen hebben dit uit zichzelf gedaan.

Vijf jaar geleden was het kabinet van mening dat elke overheid eens in de vier jaar een bestuurskrachtonderzoek moest doen. De verplichting is er nooit gekomen. Er is wel een intentie uitgesproken. Op dit moment is Noord-Brabant ermee bezig. Het onderzoek is in feite een instrument, een spiegel van het eigen functioneren.

Mevrouw Maasdam meent dat het vormgeven van kwaliteitsbeleid van gemeenten een cyclisch proces is, doch de heer Versteeg noemde maar één gemeente die dit vaker wil doen.

De heer Versteeg stelt dat de provincies hierin terughoudend zijn. De provincie wil dit qua kosten en inzet laagdrempelig aanbieden. Uitgangspunt is dat gemeenten zelf dit besluit nemen; ook moet de gemeente de wil hebben om te leren, om te veranderen en te verbeteren. Het onderzoek is niet allesomvattend, maar wel sterk signalerend. Er zijn benchmarkgegevens, er is een staat van de

gemeente, er is een reeks van instrumenten die inzicht geven in delen van het functioneren. Het is aan de gemeenteraad om te beslissen welke instrument wordt ingezet. Het bestuurskrachtonderzoek heeft de pretentie om het breed te doen, namelijk het functioneren van het samenspel tussen ambtelijk apparaat, PS en GS op provinciaal niveau, en met de buitenwereld, maatschappelijke organisaties en medeoverheden. Vanzelfsprekend wordt het enthousiast onder de aandacht gebracht.

Mevrouw Verbeij vraagt naar wat het onderzoek en het oppakken van het cyclische proces kost. De heer Versteeg zegt dat de inzet 2 fte voor het projectteam en twee mensen van de provincie is als de provinciale methodiek van Utrecht wordt gevolgd; de zelfevaluatie. Gewenst is dat een leidinggevende en een hoge beleidsambtenaar hiervan deel uitmaken. De tijdsbesteding is ongeveer 200 uur en is met name gericht op het verzamelen van plannen en benchmarkgegevens. De provincie helpt met het schrijven van een profiel. Dit is ambtelijke capaciteit.

Hetzelfde geldt voor een deel van het bestuur, men is dan beschikbaar voor het debat en voor een aantal vergaderingen. De provincie vergoedt de kosten voor het inhuren van de externe gespreksleider voor de vijf debatten: 3.000 tot 5.000 Euro. Bij het onderzoeksmodel dat het VNG heeft ontwikkeld, het KING-model, lopen de kosten op tot 30.000 tot 50.000 Euro.

Dan volgt het verbetertraject. Het is een cyclische methode en wanneer die in de organisatie wordt ingebed, kan men er gemakkelijker profijt van hebben. Dit is een kwestie van organiseren en dat is eenvoudiger voor een grote gemeente dan een kleine.

De heer Van Wikselaar refereert aan de gemeente Utrechtse Heuvelrug die in 2004 als eerste dit onderzoek uitvoerde dit na de herindeling heeft herhaald. In het rapport stonden plannen voor verbetering beschreven en bij de tweede evaluatie bleek dit effectief te zijn geweest. In hoeverre wordt dit traject als voorbeeld naar andere gemeenten gecommuniceerd om gemeenten enthousiast te maken voor een dergelijk instrument?

De heer Versteeg vertelt dat middels een brochure nu wederom aandacht wordt gevraagd voor dit instrument. In de brochure zijn enkele quotes van gemeenten opgenomen die tevreden zijn over het instrument. Bij presentaties in raadscommissies geeft men altijd aan dat bij andere gemeenten geïnformeerd kan worden en dat rapporten hierover openbaar zijn. Uiteindelijk is de vraag bepalend of men vertrouwen heeft in het instrument en of men tevreden is met wat het rapport oplevert.

De heer Bekkers stelt de heer Versteeg de volgende vragen:

- Bij de genoemde rollen mist spreker de rol om daadwerkelijk iets te realiseren. De overheid heeft ook als taak om zaken daadwerkelijk voor elkaar te krijgen. Mocht dit ontbreken, is het dan iets om toe te voegen?
- De Staten krijgen een afschrift. Dat geeft een beeld. Wat doen de Staten met de informatie?
- Hoe wordt voorkomen dat de issues waar het echt om gaat omfloerst in het rapport terechtkomen dan wel ergens in het proces wat onder tafel worden geschoven?

De heer Versteeg heeft de ervaring dat, door het probleem te duiden en te beschrijven, zaken die benoemd zijn als verbeterpunten worden herkend, of ze nu hard of zacht worden opgeschreven. Van belang is, hoe de politiek hiermee omgaat. Of de politiek het een belangrijk issue vindt, gelet op de voorgehouden spiegel en de reacties van de partners, bepaalt natuurlijk ook of het qua ambitie boven aan de agenda wordt gezet als verbeterpunt. Dit wordt getoetst bij een conceptrapportage met B&W maar het zal zeker niet worden weggepoetst. Als het punt wordt gemaakt in meerdere sessies door meerdere partijen, dan moet het punt worden benoemd en wordt het in het rapport meegenomen.

Wel wordt getoetst met welke vorm men het beste uit de voeten kan.

Dat is de beperktheid van het onderzoek: is het voldoende diepgravend om de problematiek op te kunnen lossen? De heer Versteeg maakt de vergelijking met een schoolarts: zaken worden gesignaleerd, maar als men het vermoeden heeft dat het probleem heel manifest is en diep weg zit,

dan moet misschien eerst een nader onderzoek worden gedaan om de problematiek goed voor het voetlicht te brengen.

Wat het afschrift aan PS betreft: de provincie heeft een medeverantwoordelijkheid voor de bestuurskracht van overheden, ook in de regio. In eerste instantie nemen de Staten kennis van de informatie. Het tweede is: de provincie heeft provinciale plannen, er zijn regioplannen en er zijn gebiedsgerichte plannen. Elke keer als men daarmee te maken heeft, is het van belang dat men een beeld heeft van de kracht van de partners. Mocht blijken dat door omstandigheden een bepaald onderdeel van de gemeente niet sterk is, kan de gemeente hier zelf mee komen maar ook de partners kunnen vragen of zij iets voor elkaar kunnen betekenen. De heer Versteeg is er voorstander van om niet een geïsoleerd onderzoek te doen maar één in regionaal verband. Dan ziet men beter waar de oplossingsrichting en het versterken van de bestuurskracht ligt.

Wat de rollen betreft: er is een duidelijk onderscheid in de rollen van de provincie en de gemeente. De hardheid van de naleving van zaken uit het rapport ligt in de afspraken die de raad met het college maakt voor het realiseren van wat wordt afgesproken.

Het rapport gaat van B&W naar de raad en daar wordt het een discussiepunt. De politiek bepaalt hoe men ermee omgaat en bewaakt de uitvoering van de verbeterpunten. Ook daar zitten bepaalde cycli in ten aanzien van financiën, de voortgang van de verbeterpunten en hoe men erover rapporteert. De heer Bekkers licht zijn eerste vraag toe: de overheid wil zaken realiseren en geeft een opdracht. Een deel van de bestuurskracht is de mate waarin men in staat is dat ook werkelijk gerealiseerd te krijgen. In de schets van de rollen kwam dit niet terug. De heer Bekkers zal buiten de vergadering bij de heer Versteeg terugkomen op dit punt.

De heer Versteeg gaf aan dat de kosten voor de gemeente laag zijn en de heer Boerkamp vraagt hoeveel capaciteit dit kost van de provincie.

De heer Versteeg zegt dat dit ook ongeveer 200 uren is. Dit hangt af van de gemaakte afspraken. Omdat zijn team dit bij meerdere gemeenten doet, heeft het meer ervaring met het schrijven van de rapporten en het voorbereiden van de analyse. De doorlooptijd is ongeveer 4 á 5 maanden.

De voorzitter dankt de heer Versteeg voor zijn toelichting.

7. Statenbrief Consultatie wetsvoorstel vermindering politieke ambtsdragers

De heer Lutfula wijst erop dat de bestuurlijke drukte door de hele organisatie kan worden verminderd door organisaties te laten verdwijnen die elkaar overlappen, zoals de waterschappen en WGR. De waterschappen kunnen worden afgeschaft als hun taken worden verdeeld tussen provincies en gemeenten.

Met minder statenleden zullen kleinere fracties worden uitgesloten van deelname aan de provinciepolitiek. Dat maakt het geheel niet efficiënter. De volksvertegenwoordigende taken zullen zeker niet minder worden.

Een betere oplossing is het verlagen van het salaris van statenleden. Dan wordt eenzelfde bedrag bespaard, het aantal statenleden wordt niet teruggebracht en taken kunnen efficiënter worden uitgevoerd. Ook is daarvoor geen Grondwetswijziging nodig, wat lang kan duren.

Er wordt gesteld dat bij het verminderen van het aantal GS-leden met één, er één ambtenaar minder nodig is. De vorige periode is dit college van 6 naar 4 gedeputeerden gegaan. Heeft dit ook geleid tot twee minder ambtenaren?

Van de griffie kwam de vraag of statenleden dit alleen als statenbrief willen bespreken of er ook een statenvoorstel van willen maken. Mevrouw Dik laat weten dat haar fractie hier een statenvoorstel van wil maken zodat het ook in PS wordt besloten. Dat geeft extra gewicht aan het onderwerp en aan het standpunt van de Staten.

Het stuk gaat over een kleine, slagvaardige en efficiënte overheid. Goede woorden waarmee de ChristenUnie-fractie het eens is. Maar de voorgestelde route door vermindering van het aantal politieke ambtsdragers is niet de goede. In 2007 is het aantal statenleden al verminderd met een kwart. Als dit aantal weer omlaag wordt gebracht met een kwart, is het aantal statenleden in tien jaar tijd bijna gehalveerd. Haar fractie vindt dit onbehoorlijk. Het is goedkoop om bezuinigingen leidend te laten zijn bij de keuze van het aantal ambtsdragers. Er zijn structurele hervormingen nodig en het kabinet laat die achterwege. Een bedrag van 120 miljoen Euro op het totaal van de Rijksbegroting is niet een bedrag waarvoor de kwaliteit van het openbaar bestuur zo kan worden aangetast.

Mevrouw Dik is, met het oog op de kwaliteit van het openbaar bestuur, geen voorstander van het verlagen van salarissen, wat de SP-fractie voorstelde. Het is een majeure, controlerende taak die niet moet worden onderschat. De statenleden zijn volksvertegenwoordigers. Verlaging van het aantal ambtsdragers of het salaris zal verlies in kwaliteit met zich meebrengen.

Door vermindering van het aantal ambtsdragers wordt een kiesdrempel opgeworpen. Dat onderwerp hoort niet thuis in deze discussie, hierover zou eigenstandig over gediscussieerd moeten worden. Ook daarvan is haar fractie geen voorstander: juist door het opwerpen van een kiesdrempel wordt de democratische rechtsstaat, waarin ook kleinere groeperingen worden gehoord, geweld aan gedaan. Bij de laatste verkiezingen is het aantal gedeputeerden in het land en in de provincie teruggebracht. Een goede zaak. Het IPO stelt dat dit ook bij gemeenten gebeurt, maar laat de verantwoordelijkheid hiervoor bij de gemeenten liggen. Bij de provincie wordt de verantwoordelijkheid echter niet bij de provincies gehouden. Hiervoor zou aandacht moeten zijn in een besluit van deze Staten.

Er wordt een koppeling gelegd tussen het schrappen van politici en het aantal ambtenaren. Mevrouw Dik meent dat hier een denkfout wordt gemaakt. De koppeling wordt onterecht gelegd tussen het besturen op hoofdlijnen en het zorgen voor een efficiënte slagvaardige overheid aan de ene kant en aan de andere kant het aantal ambtsdragers en het aantal ambtenaren.

De voorzitter vraagt of de fracties in hun bijdrage willen ingaan op het voorstel van mevrouw Dik om dit een statenvoorstel te laten zijn.

Mevrouw Versteeg sluit zich aan bij de bijdrage van de ChristenUnie, ook wat het statenvoorstel betreft. Wel heeft zij enkele aanvullingen.

In het document wordt ingegaan op het sturen op hoofdlijnen. Dit is echter meer een cultuurprobleem. Deze Staten zijn al 25% gekrompen en er wordt nog steeds niet op hoofdlijnen gestuurd. Die koppeling wil haar fractie dus niet leggen. Eerst moet worden gekeken naar een efficiënte, effectieve en goed democratisch gecontroleerde inrichting van heel bestuurlijk Nederland. Door het opschalen van provincies en gemeenten is ook winst te behalen, het aantal volksvertegenwoordiger zal daardoor dalen. Als dit eerst wordt opgepakt, kan daarna worden bekeken of het nodig is om met nog minder te doen.

Bij de voetnoot staat dat wethouders de keuze voor deeltijd kunnen maken. Datzelfde geldt natuurlijk ook voor gedeputeerden. De D66-fractie wil daarom niet van personen maar van fte spreken: het staat de provincies vrij om er meerdere personen op te zetten.

De reden waarom zij een eigen voorstel wil, is omdat het IPO zich niet expliciet voor of tegen uitspreekt.

Mevrouw Smit deelt mee dat de VVD-fractie dit een prima voorstel vindt, ondanks het feit dat het aantal statenleden in 2007 al is teruggebracht van 65 naar 47. PS zijn ook teruggegaan in het aantal kerntaken en in 2015 valt ook de jeugdzorg af. PS kunnen dus met minder mensen toe.

Het IPO stelt voor om de trajecten te koppelen aan het traject van de kortingen in de Eerste en Tweede Kamer en de afschaffing van het WGR-plus. Dit is overigens niet terug te vinden in de brief van het IPO. Dit gelijk laten lopen klinkt positief maar kan wellicht tot vertragingen leiden. In

principe is de VVD-fractie hier niet tegen, maar de fractie benadrukt dat het niet hoeft te leiden tot vertraging. Het lijkt de VVD-fractie een goede zaak om dit een statenvoorstel te laten zijn. Mevrouw Versteeg wijst erop dat de VVD een grote fractie is. In de vorige periode is het aantal leden met 25% gekrompen en D66 zat toen in een tweemansfractie. De werkdruk was toen hoog. Toch vond haar fractie het een terechte beslissing dat het aantal statenleden was teruggebracht. D66 heeft nu een fractie van gemiddelde grootte. Met het huidige aantal statenleden en de belasting kan men redelijk uit de voeten, al blijft het hard werken. Hoe kijkt mevrouw Smit aan tegen een fractie van gemiddelde grootte? Blijft er, als weer 25% wordt bezuinigd, een diversiteit in statenleden of zullen mensen zeggen: als men verwacht dat ik hier een baan naast houd, wordt het mij teveel en bedank ik. Een eenzijdige samenstelling van de Staten is het gevolg.

Mevrouw Smit heeft geprobeerd te kijken naar een kleinere statenfractie, uitgaan van een fractie van elf mensen is niet een objectief uitgangspunt. Zij blijft deze mening toegedaan. Zij begrijpt dat dit hard werken is, maar er mogen in de voorbereidingen buitenleden worden aangetrokken en dan is het zeker te doen. De fractie van D66 gaat voorbij aan het feit dat een aantal taken is of wordt afgestoten. Dan wordt het werk voor statenleden eenvoudiger.

Mevrouw Dik stelt dat er door de fracties te verkleinen, impliciet een kiesdrempel wordt opgeworpen. De pluriformiteit van de samenleving is dan niet meer terug te zien.

Mevrouw Smit blijft van mening dat het een goede, evenwichtige keuze zou zijn. Dat er een hogere kiesdrempel zou komen, is inderdaad een gevolg maar dat kan ook een voordeel zijn.

De heer Lutfula erkent dat de jeugdzorg als taak wegvalt, maar er komen wellicht nieuwe taken. Een aantal vertegenwoordigers van kleine partijen verdwijnt dan uit beeld. Sommige groeperingen binnen de maatschappij zijn niet zo groot dat zij politiek vertegenwoordigd kunnen worden. Zijn fractie betreft dit.

Mevrouw Hoek sluit zich volledig aan bij de bijdragen van de fracties van ChristenUnie en D66. Als dit zou worden doorgezet, zou dit de doodsteek betekenen voor de lokale politieke partijen in Nederland. Ongeveer 45% bestaat uit lokale partijen. Juist de lokale partijen hebben de vrijheid om een eigen koers uit te zetten en zijn niet gebonden aan de landelijke lijnen. Een bepaalde charme zou verdwijnen uit de lokale politiek in de gemeenten.

De heer IJssennagger vraagt mevrouw Hoek naar een uitleg. Een lokale partij van drie of vier personen heeft hetzelfde nadeel, of de partij nu gerelateerd is aan een landelijke groepering of niet. Mevrouw Hoek wijst erop dat landelijke partijen een landelijke lijn hebben waar zij zich aan moeten houden. Het gebeurt wel dat zij hierdoor in een soort spagaat zitten. Lokale partijen zijn juist ontstaan uit de lokale samenleving en zijn gericht op de gemeente waaruit zij zijn voortgekomen. Dit is een andere benadering. Startende partijen behalen de kiesdrempel nog moeilijker waardoor de diversiteit binnen een bestuurlijk orgaan schraler zal worden. Eigenlijk kunnen dan alleen grotere partijen in een bestuurlijk orgaan als PS komen.

Mevrouw Hoek zou graag zien dat dit een statenvoorstel wordt.

De heer Van der Steeg deelt mee dat zijn fractie akkoord gaat met het voorstel om dit een statenvoorstel te laten zijn.

Zijn fractie is een tegenstander van het wetsvoorstel. In een hoogwaardig democratisch bestel geldt niet zozeer het recht van de sterkste maar ook het geluid van kleinere groepen in de samenleving. Dit voorstel betekent een uitholling hiervan. Wanneer het wordt doorvertaald naar Utrecht is er de kans dat de PvdD maar ook de christelijke partijen ChristenUnie en SGP alsmede de specifieke stem van 50PLUS niet meer zijn vertegenwoordigd. Specifieke geluiden zullen niet meer worden gehoord. Sommige statenleden zullen dit toejuichen, spreker ziet dit als een verlies, als een vervlakking van het democratisch bestel. Moet Nederland dan uiteindelijk naar een tweepartijstelsel zoals in de Verenigde Staten? Dat wordt saaier: er valt nog wel wat kiezen, maar ook weer niet echt.

De heer De Kruijf deelt mee dat het voorstel om dit een statenvoorstel te laten worden de instemming van de PvdA-fractie heeft.

Zijn fractie vindt het een ingewikkelde afweging. Wanneer men alle bezuinigingsmaatregelen beziet, is het terecht dat ook de Staten daarvan een deel voor hun rekening nemen. Met 25% minder Statenleden zouden het nog heel efficiënte vergaderingen kunnen zijn. Binnen zijn fractie wordt hierover nog gediscussieerd, maar duidelijk is dat de fractie absoluut tegen dit voorstel is. Maar een klein gedeelte van het werk van statenleden speelt zich in de statenzaal af, het overgrote deel moet zich buiten afspelen en het is nu al moeilijk genoeg om dat te doen.

Er heeft ook al een stevige reductie plaatsgevonden. Bij gemeenten was dat niet het geval. Dit heeft er bij zijn fractie toe geleid dat het vinden van contacten in de samenleving ingewikkelder werd. Dit is een reden om dit niet te doen. Als er toch moet worden bezuinigd, dan moet naar slimmere oplossingen worden gezocht. De WGR-plus en de waterschappen zijn al genoemd. Juist in deze barre tijden moet zorg worden gedragen voor een goede sterke volksvertegenwoordiging.

De heer Van Wikselaar laat weten dat zijn fractie achter het idee van een statenvoorstel staat. Bedrijfseconomisch gezien zijn er veel argumenten vóór de vermindering. Vermindering van mensen betekent vermindering van werk. Een grote partij brengt meer werk met zich mee en hoe groter de partij, hoe groter het risico daarop. Er is meer tijd om in dossiers te duiken. Dit betekent dat hoofdlijnen uit beeld verdwijnen en dat alles detailwerk wordt. Per statenlid zit momenteel 0,2 fte aan werk, dit zal dan 0,4 fte worden. Of de bezuiniging dan gehaald wordt, is nog maar de vraag. De vertaalslag in het stuk is te kort door de bocht. De suggestie is: 77 miljoen Euro bezuiniging op politieke ambtsdragers en 43 miljoen Euro moet door de provincie zelf worden opgelost. Dan wordt gesuggereerd dat dit met personeel kan worden gedaan. Maar als op basis van de SGP-zetel 0,2 fte kan worden bezuinigd, is dat niet 0,2 fte op één positie maar versnipperd door de organisatie heen. Dit is dus moeilijk concreet in te vullen.

De provincie Utrecht heeft al een forse bezuinigingsslag op het gebied van personeel. Dat wordt een grote uitdaging. Dit hier overheen bezuinigen gaat de SGP-fractie te snel.

Dan de politieke context. Spreker ziet het nut van een redelijk aantal partijen. Men ziet de luis in de pels af en toe naar boven komen, waardoor er ook bij grotere partijen soms andere inzichten ontstaan en een verschuiving van beleid kan plaats vinden. Zijn fractie zou het betreuren als dit teloor ging.

Er wordt amper gesproken over de betrokkenheid van de kiezers. Spreker heeft de indruk dat, als men grotere partijen krijgt met minder invloed van meningen van kleine groepen in de samenleving, er meer een 'éénheidsworstbesturing' ontstaat waardoor binding met kiezers er niet meer toe doet.

Wat ook meespeelt is dat, wanneer er zes of zeven grote partijen zijn en er wordt een coalitie gevormd, daarmee het beleid voor vier jaar vaststaat. Hoe democratisch is het stelsel dan?

Zijn fractie sluit zich aan bij de fracties van ChristenUnie en D66.

De brief van het IPO zou met meer harde argumenten mogen worden ingekleurd.

De heer IJssennagger deelt mee dat zijn fractie achter de komst van een statenvoorstel staat.

Het is een voordeel dat de kiesdrempel indirect omhoog gaat, misschien zou die nog hoger kunnen. Dan zijn er voor de andere partijen meer zetels te verdelen, die fracties zullen dus niet met hetzelfde percentage worden verkleind.

Dit is een tijd waarin ook de provincie zich gaat beperken tot kerntaken. Dan hoeft er ook minder te worden gecontroleerd. Spreker heeft als wethouder meegemaakt dat het aantal wethouders in een college van vijf naar drie ging. Hij vond dit een verademing want men was gedwongen zich meer met de hoofdlijnen van het beleid bezig te houden en minder met details. Dat kan een advies aan de andere statenleden zijn: houdt u minder met details en meer met de hoofdlijnen van het beleid bezig. De heer Van Wikselaar vraagt of de vermindering van het aantal wethouders leidde tot een meer op hoofdlijnen discussie bij gemeenteraadsleden.

De heer IJssennagger licht toe dat de wethouders in het college zich meer met hoofdlijnen bezighielden. Hij verwacht dat dit bij statenleden ook het geval zal zijn. Spreker heeft wel eens de indruk dat statenleden zich zo hebben verdiept in de stukken, dat zij debatteren over bijlagen.

Als hetzelfde werk door minder mensen wordt gedaan, is men gedwongen om zich tot hoofdlijnen te beperken. Dezelfde hoeveelheid werk wordt dan gedaan door minder mensen

De heer Nugteren stelt dat een groot deel van het werk van statenleden bestaat uit het controleren van het college. Dat blijkt ook uit het werk dat de PVV-fractie steekt in het stellen van vragen. Dit kan niet worden afgedaan met het op hoofdlijnen discussiëren.

De heer IJssennagger meent dat, als de vragen van zijn fractie direct integraal volledig zouden worden beantwoord, er de helft minder vragen hoeven te worden gesteld.

De heer Nugteren zegt dat het meer een kwestie is van het feit dat de PVV-fractie niet tevreden is met de antwoorden.

De heer De Kruijf vraagt of de heer IJssennagger ook van mening is dat een belangrijk deel van zijn werk als volksvertegenwoordiger zich niet in de statenzaal afspeelt maar buiten.

De heer IJssennagger erkent dit, maar meent dat men zich ook daar zal beperken tot hoofdlijnen: een paar keer minder naar gebeurtenissen gaan.

De heer Van Wikselaar vraagt of de PVV-fractie dus zijn analyse voor bestuursafstand ondersteunt.

De heer IJssennagger meent dat dit niet direct het geval is en refereert aan de komst van het dualisme. De inzet was: het college meer besturen en de statenleden meer op afstand. De bedoeling was dat men de tijd die men overhield, gebruikte voor het contact met de buitenwereld.

Mevrouw Versteeg herinnert eraan dat Henk en Ingrid, als PVV-profiel van de burger, niet op de PVV-congressen mogen komen met hun mening. Nu gaan de PVV-statenleden ook minder naar de burgers toe. Hoe kan de PVV-fractie dan blijven spreken over Henk en Ingrid in de discussies?

De heer IJssennagger licht toe dat er voldoende andere mogelijkheden zijn om anders dan fysiek contact te hebben met de achterban, bijvoorbeeld de sociale media. Men moet naar de toekomst kijken. Van de jongeren leven er velen enkel via social media. Statenleden kunnen zich afvragen of zij er voldoende op zijn toegerust om contact te hebben met de nieuwe kiezers. Hier moet hard aan worden gewerkt en dit zal ook veel tijd besparen.

Mevrouw Versteeg concludeert dat binnenkort een on line jongerenbeweging van de PVV mag worden verwacht. Een light- of een jongerenversie van Henk en Ingrid.

De heer Nugteren kan zich goed vinden in veel van de door de fracties van de ChristenUnie, D66 en PvdA gemaakte opmerkingen.

Een efficiëntere overheid is vaak een kleinere overheid. Het feit dat het college is teruggegaan van zes naar vier heeft zich geworteld in die filosofie. Spreker kan zich goed vinden in de argumentatie van het IPO, juist in samenhang met de landelijke ontwikkelingen. Anders wordt al gauw de verdenking opgeroepen dat men het vooral om bezuiniging doet. Als men niet integraal, op alle niveaus, zegt dat men het met minder mensen gaat doen, is dat meer een bezuiniging dan een filosofische overweging.

De vraag rijst wat hier wordt opgelost. Wat het argument van bestuurlijke drukte betreft: dit is niet zozeer een kwestie van het aantal vertegenwoordigers per gremium dan wel van structuren en instituties die aanleiding geven tot allerlei dubbelfuncties et cetera.

Er wordt gesteld dat met minder volksvertegenwoordiging het aantal ambtenaren ook zal verminderen. Spreker meent juist dat het tegenovergestelde zal gebeuren, omdat er een roep zal ontstaan om onderzoekwerk aan ondersteuners over te laten.

De VVD-fractie noemde het argument dat er ook taken af gaan. Dat was in 2007, toen de Staten teruggingen van 63 naar 47, ook een argument. Dat vond zijn fractie een te verdedigen inkrimping. Maar er komen ook taken bij. Dat moet men dus afwachten. Het is, na 2007, te snel om weer een dergelijke slag te maken. Dit zou over vier of acht jaar weer aan de orde kunnen zijn.

In het argument rond de representatie schuilt iets arbitrairs: van de 1,2 miljoen inwoners kan nu eenmaal niet iedereen meedoen. De huidige situatie heeft een redelijk historisch evenwicht, het werkt goed. Vermindering van aantal zal ertoe leiden dat een groot deel van de Staten zal bestaan uit kleine partijen. Dat is voor de stabiliteit niet goed.

In principe sluit zijn fractie een vermindering van het aantal volksvertegenwoordigers niet uit. Maar dan wel in één keer door het hele land en nadat eerst wordt bekeken hoe het nu gaat.

De fractie van GroenLinks ziet graag een statenvoorstel tegemoet waarover een duidelijke uitspraak kan worden gedaan.

Gedeputeerde Pennarts benadrukt dat het hier een doorvertaling van een voorstel van het Rijk over het inkrimpen van het openbaar bestuur betreft. Een aantal punten wordt door PS onderschreven, men is al teruggegaan van zes naar vier bestuurders en daarmee is dit college landelijk het kleinste. Dit heeft ook geleid tot een inkrimping van het aantal taken.

Wat onder meer naar voren kwam is:

- men verwacht dat dit leidt tot een impliciete ophoging van de kiesdrempel en
- daarmee tot een eventuele aantasting van de pluriformiteit in de Staten,
- de kleinschaligheid van fracties in relatie tot de taakzwaarte,
- de krimp die al heeft plaatsgevonden,
- de samenhang met de bemensing in de Eerste en Tweede Kamer wordt buiten beschouwing gelaten.

De gedeputeerde meent dat dit op voorhand terug kan komen in het statenvoorstel. Het college neemt de uitkomst van de bespreking in de statenvergadering mee in de terugkoppeling binnen het IPO-bestuur op 2 februari aanstaande.

De voorzitter zegt toe dat hier op zeer korte termijn een statenvoorstel over wordt geformuleerd dat op 30 januari in de statenvergadering aan de orde zal zijn.

De voorzitter licht de procedure toe rond de ter kennisname stukken. Statenleden kunnen aangeven dat zij een ter kennisname stuk willen agenderen voor de volgende commissievergadering.

9. Statenbrief herbenoeming voorzitters bezwaarschriften- en klachtencommissie

Ter kennisname.

10. Statenbrief organisatie Koninginnedag 2012

De heer Lutfula deelt mee dat zijn fractie dit onderwerp alsnog wil agenderen voor de volgende commissievergadering.

11. Statenbrief Notitie onderzoeksplan 2012 naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur

De heer IJssennagger deelt mee dat zijn fractie dit onderwerp alsnog wil agenderen voor de volgende commissievergadering

12. Statenbrief openbaarmaking huurcontract

De heer Dercksen zou graag genotuleerd zien dat eerder door de commissie is vastgesteld dat er geen taxatierapport is. In dit memo wordt nadrukkelijk gesuggereerd dat het rapport er zou zijn. Er is een vrijblijvende rekensom gemaakt en dat is geen taxatierapport. Klaarblijkelijk is dat nog niet doorgedrongen. Een gebouw kopen zonder taxatierapport zou natuurlijk in elk Huis leiden tot een motie van wantrouwen, maar de betreffende gedeputeerde maakt geen deel meer uit van het college. De heer Nugteren deelt mee dat zijn fractie niet het idee heeft dat het is zoals de heer Dercksen zegt.

13. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.